

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 18.10.2016
COM(2016) 662 final

2016/0325 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

**liidu osalemise kohta
mitme liikmesriigi ühiselt algatatud partnerluses Vahemere piirkonna riikidega
teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas (PRIMA)**

{SWD(2016) 331 final}

{SWD(2016) 332 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Vahemere piirkonna riike, kus 180 miljonit inimest elab veenappuses, iseloomustab üldiselt suur veepuudus. Seepärast on veevarustus- ja toidusüsteemide säästev majandamine selles piirkonnas väga oluline.

Kliimamuutused põhjustavad piirkonnas üha enam tõsist veepuudust, mis mõjutab tugevalt põllumajandust. Olemasolevast veest suurem osa kulub niisutamiseks. Veepuudus põhjustab seega saagikuse vähenemist ja kõikumist, mis tekitab täiendavat koormust loodusvaradele ning suutlikkusele varustada piirkonna elanikke puhta vee ja taskukohase toiduga.

See avaldab omakorda negatiivset mõju toitumisele, tervisele, toimetulekule, elatustasemele ja heaolule. Selline sotsiaalne ja majanduslik surve on ebastabiilsuse peamine põhjus. Ühtlasi soodustab see nii siserännet, pannes paljud põllumajandussektoris töötavad perekonnad maalt linna kolima, kui ka välisrännet, ajendades osa rahvastikust mujale rändama (eelkõige Euroopasse).

Vahemere piirkonna riikide veevarustus- ja toidusüsteemide mittesäästlik majandamine on tingitud mitmest tegurist, sealhulgas poliitiline ebastabiilsus, kliimamuutused ja kiire rahvastikukasv. Üks selle peamisi põhjuseid on selliste ühiste uuenduslike lahenduste puudumine, mis on kohandatud piirkonna kohalikele oludele ja on kogu piirkonnas hõlpsasti ülevõetavad. Neid lahendusi ei leita, sest teadusuuringute ja innovatsiooni investeeringute üldine tase Vahemere piirkonna riikides ei vasta piirkonna probleemide kaalukusele. Investeeringute maht on riigiti ka väga erinev. Rahastamine ei ole suunatud vee- ja toiduprobleemi lahendamisele ning asjaomastel sidusrühmadel, näiteks erasektoril, ei ole alati piisavat teadus- ja innovatsioonialast suutlikkust. Lisaks kõigele on liidu liikmesriikide ning Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikide teadus- ja innovatsioonialased koostööpüüdlused märgatava mõju avaldamiseks liiga killustatud (enamasti reguleeritakse neid kahepoolsete lepingutega).

Selles kontekstis ja seoses rändega on liidu ja Vahemere lõunapiirkonna osalevate riikide¹ juhitud PRIMA ühisprogrammi algatus eriti oluline ja asjakohane. Algatus järgib liikmesriikide ja teiste partneritega tehtava finantskoostöö tõhustamist käsitleva uue rändepartnerluse lähenemisviisi. See näitab, kuidas teaduspoliitika abil saab koordineerimist tulemuslikumaks muuta, võimendades riigieelarvete mõju ja tuues Vahemere piirkonna riigid kokku, et lahendada pikaajalisi ühiseid probleeme.

Programmi strateegiline eesmärk on töötada välja veevarustus- ja toidusüsteemide ühised uuenduslikud lahendused, mida Vahemere piirkonna riigid hädasti vajavad. Selle eesmärgi saavutamine suurendab veevarustus- ja toidusüsteemide tulemuslikkust, kulutõhusust ja säästlikkust. Teadusuuringud ja innovatsioon võivad sel viisil aidata lahendada toitumise,

¹ PRIMA ühisprogrammis osaleb 19 riiki:

– 11 liikmesriiki: Hispaania, Horvaatia, Itaalia, Kreeka, Küpros, Luksemburg, Malta, Portugal, Prantsusmaa, Sloveenia ja Tšehhi Vabariik;

– 8 kolmandat riiki: Alžeeria, Egiptus, Iisrael, Jordaania, Liibanon, Maroko, Tuneesia ja Türgi.

Neist riikidest 14 (Egiptus, Hispaania, Iisrael, Itaalia, Kreeka, Küpros, Liibanon, Luksemburg, Malta, Maroko, Portugal, Prantsusmaa, Tšehhi Vabariik ja Tuneesia) on leppinud kokku PRIMA algatuse ühises elluviimises.

tervise ja sotsiaalse heaoluga seotud suuremaid probleeme ning kokkuvõttes tegeleda massirände suundumustega. Teadusuuringute ja innovatsiooni poliitikameetmeid saab seega maksimaalselt võimendada, et lahendada rändeprobleem kooskõlas komisjoni teatisega Euroopa rände tegevuskava alusel uue ELi ja kolmandate riikide partnerlusraamistiku loomise kohta (COM(2016) 385).

- **Institutsiooniline raamistik**

PRIMA ühisprogrammi protsess algas 2012. aastal Barcelonas toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna teadus-, tehnoloogia- ja innovatsioonikonverentsil. Eesmärk on tugevdada Euroopa ja Vahemere piirkonna koostööd teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas osana liidu lõunanaabrusega seotud laiematest välispoliitilistest eesmärkidest.

Mitu nõukogu eesistujariiki on rõhutanud vajadust algatada piirkondlik partnerlus eesmärgiga lahendada peamised ühised probleemid, sealhulgas veevarude kättesaadavus ja majandamine, innovatsioon ning institutsiooniline koordineerimine. Piirkondliku partnerluse mõte on tegutseda ühisvastutuse, ühise huvi ja jagatud kasu põhimõttest lähtudes pikaajalises struktuurses raamistikus.

Konkurentsivõime nõukogu tegi 5. detsembri 2014. aasta istungil komisjonile ettepaneku hinnata, kas liidu osalemine PRIMA ühisprogrammis Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 185 alusel oleks eesmärkide ulatuse ja vajalike vahendite mahu poolest õigustatud. Nõukogu kinnitas oma järeldustes eelkõige programmi keskendatust veevarustus- ja toidusüsteemide säästva majandamise uuenduslike integreeritud lahenduste väljatöötamisele ja rakendamisele Vahemere piirkonna riikides. Nõukogu pidas seda prioriteediks, et parandada Vahemere piirkonna riikide elanike tervist, heaolu ja sotsiaalkultuurilisi tingimusi ning hoogustada majanduskasvu.

Seejärel esitasid liikmesriigid ja Vahemere piirkonna kolmandad riigid 2014. aasta detsembris komisjonile ettepaneku osaleda PRIMA ühisprogrammis.

Konkurentsivõime nõukogu järelduste alusel ja pärast ettepaneku ametlikku esitamist palus teaduse ja innovatsiooni volinik Carlos Moedas komisjoni talitustel koostada olemasolevate poliitikavariantide, sealhulgas Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 185 põhineva algatuse mõjuhinnang.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

PRIMA ühisprogramm sobitub institutsioonilisse konteksti, mille kõrgeimal poliitilisel tasandil rõhutati vajadust tugevdada liidu koostööd Vahemere lõunapiirkonna riikidega veevarude ja toidusüsteemide põhiküsimustes ning nendega seotud valdkondades.

PRIMA seob peamised piirkondlikud teadus- ja innovatsioonialased probleemid laiemate sotsiaalmajanduslike ja geopoliitiliste eesmärkidega. Sellega püütakse täiendada muus kui teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas viimasel ajal võetud liidu poliitika asjaomaseid institutsioonilisi meetmeid. Need on järgmised.

- a) Veediplomaatia (välisasjade nõukogu 22. juuli 2013. aasta järeldused)

Kliimamuutuste ning majandusliku ja demograafilise arengu mõju ning sellest tulenev surve vee kvaliteedile, kättesaadavusele ja majandamisele on peamised julgeolekuprobleemid, mis tõenäoliselt tekitavad pingeid ja konflikte veele juurdepääsu üle. Selles kontekstis täidab liit olulist rolli veediplomaatia toetamisel kogu maailmas ja Euroopa piiriveekogudega seoses –

sealhulgas edendades veealgatusi ELi naaberriikidega ja ELi veega kindlustatuse kaardistamisel kindlaks tehtud muude riikidega.

- b) Euroopa naabruspoliitika (ENP) läbivaatamine (välisasjade nõukogu 14. detsembri 2015. aasta järeldused)

Nõukogu avaldas heameelt ENP läbivaatamise kui liidu lähiaastate peamise poliitilise prioriteedi üle. See hõlmab teadusuuringute ja innovatsiooni tähtsat rolli naaberriikide sotsiaalmajanduslikus arengus ning aitab naaberriikidel nüüdisajastada ja mitmekesistada oma majandust, hõlbustades nende osalemist ELi algatustes.

- c) Säästva arengu eesmärgid (välisasjade nõukogu 26. mai 2015. aasta järeldused)

Viidatakse programmi „Horisont 2020“ raames võetud kohustusele toetada säästvat arengut nii liidus kui ka rahvusvaheliste partnerite puhul ning vajadust edendada teadust, tehnoloogiat ja innovatsiooni osana üldisest 2015. aasta järgesest lähenemisviisist vaesuse kaotamisele ja säästva arengu edendamisele.

- d) Ränne (välisasjade nõukogu 12. oktoobri 2015. aasta ja 17.–18. märtsi 2016. aasta järeldused)

Nendes nõukogu järeldustes tunnistatakse, et ELi naabruses ja kaugemal tekkinud rändekriisi süvendavad vaesus, vähenenud sotsiaalmajanduslik areng ja inimõiguste rikkumised, ning kutsutakse üles tugevdama ELi rände- ja varjupaigaalast välispoliitikat. Samuti kordas nõukogu lubadust kasutada rändevoogude algpõhjustega – peamiselt kehvade sotsiaalmajanduslike tingimuste ja kliimamuutustega – tegelemiseks kõiki vahendeid ja poliitikameetmeid.

- e) Euroopa COP21 järgne kliimadiplomaatia (välisasjade nõukogu 15. veebruari 2016. aasta järeldused)

Kliimadiplomaatia üldises kontekstis viitab nõukogu kliimapolitiika tegevuskava väljatöötamisele, sealhulgas meetmetele, mis keskenduvad kliimamuutuste, loodusvarade (sh vesi), heaolu, stabiilsuse ja rände omavahelisele seosele.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Eesmärgid on kooskõlas probleemi määratlusega ja hõlmavad asjaomaseid teadus- ja innovatsioonialaseid probleeme, tagades Euroopa, Vahemere piirkonna riikide ja ülemaailmse poliitika koostoime. PRIMA on kooskõlas eelkõige hiljutise komisjoni teatisega Euroopa rände tegevuskava alusel uue ELi ja kolmandate riikide partnerlusraamistiku loomise kohta (COM(2016) 385). Selles käsitletakse rände ja sundrände algpõhjuste kõrvaldamist, kasutades „[kõiki liidu poliitikavaldkondi], sealhulgas haridus, teadustegevus, kliimamuutused, energia, keskkond ja põllumajandus“. Teatises väljendatakse toetust ka uutele arengukoostöö mudelitele, mis hõlmavad erasektorit, uuenduslikke rahastamismehhanisme ning investeeringuid VKEdesse ja jätkusuutlikesse taristutesse.

Programmis „Horisont 2020“ on juba kindlaks määratud kaks prioriteetset ühiskondlikku väljakutset – „kliimameetmed, keskkond, ressursitõhusus ja toorained“ ning „toiduga kindlustatus, säästev põllumajandus ja metsandus, mere-, merendus- ja siseveeuuringud ning biomajandus“ –, millega tuleb teadusuuringute ja innovatsiooni investeeringute toetamise kaudu tegeleda. Samuti tunnistatakse programmis, et kliima ja keskkonna rahvusvahelise ja üleilmse olemuse, ulatuse ja keerukuse ning toidu- ja põllumajandusliku tarneahela

rahvusvahelisuse tõttu peaks nende probleemide lahendamisele suunatud teadus- ja innovatsioonitegevus toimuma nii ELi tasandil kui ka väljaspool ELi.

Paistab, et Vahemere piirkonna veevarustus- ja toidusüsteemidega seotud teadusuuringute ja innovatsiooni eesmärgid on kooskõlas ja seotud järgmiste algatustega:

- 2015. aasta järgne arengukava ja säästva arengu eesmärgid;
- 1995. aasta novembris Euroopa ja Vahemere piirkonna riikide välisministrite algatusel alustatud Barcelona protsess ja seda käsitlev teatis „Barcelona protsess: Vahemere Liit“ (COM(2008) 319), millega seatakse sisse piirkondlikele ja rahvusvahelistele projektidele keskenduv mitmepoolne partnerlus;
- teatis „ELis tehtava rahvusvahelise teadus- ja innovatsioonikoostöö parandamine ja keskendamine: strateegiline lähenemisviis“ (COM(2012) 497), milles sätestatud raskuspunkt on naabruspoliitika riikide integreerimisel või nende tegevuse kooskõlla viimisel Euroopa teadusruumiga.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

PRIMA programmi ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 185. Selle õigusaktiga võimaldatakse ELil mitmeaastase raamprogrammi elluviimisel sätestada osavõtt mitme liikmesriigi juhitud uurimis- ja arenguprogrammidest, kaasa arvatud osavõtt nende programmide elluviimiseks loodud struktuuridest.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

PRIMA on ühisprogramm, mis põhineb osalevate liikmesriikide ja assotsieerunud riikide juhitataval riiklikel programmidel ja korraldataval tegevusel, mida toetab ja milles osaleb EL.

Programmi „Horisont 2020“ käsitlevas komisjoni ettepanekus nähakse ette ELi osalemine PRIMAs Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 185 alusel. See on ELi jaoks asjakohane õigusakt algatuse toetamiseks, sest see võimaldab nii riiklike teadusprogrammide koordineerimist kui ka ELi osalemist ühisprogrammis.

Seni veevarustus- ja toidusüsteemide valdkonnas teadusuuringute ja innovatsiooni edendamiseks kasutatud riiklikud, kahepoolsed ja rahvusvahelised programmid ei ole osutunud piiriüleste küsimuste lahendamisel ning täiendavate avaliku ja erasektori investeeringute ligitõmbamisel piisavaks.

Peale selle on Vahemere piirkonna riikide veevarustus- ja toidusüsteemide probleemid keerukad, omavahel seotud, rahvusvahelised ja mitut valdkonda hõlmavad. Need eeldavad valdkondadeülest teadustegevust ning uuenduslikke integreeritud lahendusi. Sobivaimate meetmete võtmine võib oleneda ka muudest teguritest, näiteks maakogukondade sotsiaalsest käitumisest, majanduslikest piirangutest või õigus- ja institutsiooniliste raamistike stabiilsusest. Üks riik suudab vaevalt üksi nii keeruka ülesandega toime tulla.

Sarnastest artiklil 185 põhinevatest algatustest saadud kogemused näitavad, et hästi koordineeritud ja integreeritud programmi võivad tagada liidu tasandi meetmed:

- a) saavutades vajaliku mahu ja ulatuse ning kaasates kaalukuse tagamiseks piisavad vahendid;
- b) stimuleerides võimendust ning avaldades mõju ELi välispoliitikale ja rändele;
- c) edendades üleilmset koostööd ja Euroopa lõunanaabrust.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek piirdub üksnes sellega, mis on vajalik selle eesmärkide saavutamiseks. Liit osaleb PRIMAs Euroopa Liidu toimimise lepingus sätestatud pädevuse piires ning üksnes hõlbustab ja toetab – sealhulgas rahaliselt – PRIMA eesmärkide täitmist osalevate riikide poolt. Asjaomaste riiklike programmide või tegevuste paremaks koordineerimiseks, kooskõlastamiseks ja integreerimiseks ning kokkuvõttes ühise pikaajalise strateegilise teadusuuringute kava väljatöötamiseks peavad osalevad riigid tegema koostööd.

Vt ka mõjuhindangu aruanne, punkt 6.5.

- **Vahendi valik**

Sidusrühmadega peetud konsultatsioonide järeldused ning mõjuhindangus esitatud variantide analüüs ja võrdlus on näidanud, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 185 on kõige kohasem viis PRIMA eesmärkide saavutamiseks. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 185 on ka osalevate riikide valik.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 185 põhinev algatus on PRIMA strateegiliste ja erieesmärkide saavutamiseks kõige tõhusam ja tulemuslikum sekkumisviis. Võrreldes teiste vahenditega on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 185 kohasel algatusel tõenäoliselt suurim üldine võimendav mõju, mis on stabiilne, pikaajaline ja integreeritud.

Lisaks võimaldaks Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 185 põhinev algatus arendada Euroopa naabruses asuvate riikidega võrdsemaid suhteid. Liit ja asjaomased riigid otsustavad oma ühised prioriteedid uude koostöötappi astudes üheskoos vastavalt Euroopa naabruspoliitika prioriteetidele.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

PRIMA mõjuhindamise osana korraldati kaks peamist konsultatsiooni:

- 12-nädalane avalik veebikonsultatsioon 1. veebruarist kuni 24. aprillini 2016;
- sidusrühmade üritus 17. märtsil 2016 Maltal.

Oma seisukohti väljendasid erinevad Euroopa ja Vahemere lõunapiirkonna riikide teadus- ja akadeemiliste ringkondade, tööstussektori ning kodanikuühiskonna sidusrühmad. Ettepaneku koostamisel on esitatud seisukohad ja andmed täielikult arvesse võetud.

Konsulteerimisel osalenud sidusrühmad pooldasid valdavalt artiklil 185 põhinevat varianti.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Mõju hindamise toetamiseks moodustati Vahemere piirkonna ja muude kui Vahemere piirkonna liikmesriikide ja kolmandate riikide ekspertidest välisekspertide rühm (PRIMA ekspertiühm). Rühma järeldusi võrreldi muudest allikatest saadud andmetega (näiteks

komisjoni talituste tehtud publikatsioonide analüüs, avaliku veebikonsultatsiooni tulemused) ja võeti mõjuhinnangus arvesse.

- **Mõjuhinnang**

Mõju hindamisel tehti kindlaks mitmesugused võimalikud poliitikavariandid, mis erinevad ulatuse, geograafilise katvuse ja kasutatud vahendi liigi poolest. Kõiki neid variante uuriti, kasutades parema õigusloome töövahenditest vahendit nr 14. Selle alusel jäeti alles järgmised poliitikavariandid.

- Variant 0: poliitikat ei muudeta (lähtestsenaarium) – programmi „Horisont 2020“ raames jätkatakse üldiselt vee ja toiduga seotud küsimuste toetamist vastavalt vajadusele. Vahemere piirkonna teadus- ja innovatsioonisüsteeme integreerivate eriotstarbeliste algatuste väljatöötamine on ebatõenäoline. Üksikute meetmete kestus oleks üldiselt kolm kuni neli aastat ja nende mõju oleks piiratud.
- Variant 1: meede „ERA-NET Cofund“ – programmi „Horisont 2020“ raames on peamine tegevus ühe kaasrahastatud ühise projektikonkursi korraldamine meetme kohta, mille tulemusel rahastatakse rahvusvahelisi teadus- ja/või innovatsiooniprojekte. Üksikute meetmete kestus oleks üldiselt viis aastat. See variant koosneks mitmest ERA-NET Cofund meetmest programmi „Horisont 2020“ ülejäänud kestuse jooksul. See ei võimaldaks oluliselt käsitleda innovatsioonimõõdet, kuna oma tegevusi koordineerivad ja kooskõlastavad riiklikud programmid keskenduvad peamiselt riiklike teadusasutuste teadustegevusele. Variant 1 ei integreeriks riiklike rahastamisprogrammid ühtseks strateegiliseks teadusuuringute kavaks.
- Variant 2: Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 185 põhinev PRIMA ühisprogramm – see võimaldab ELil näha ette oma osalemise mitme liikmesriigi juhitavates teadus- ja arendusprogrammides, sealhulgas osalemise nende programmide täitmiseks loodud struktuurides. Raamprogrammi „Horisont 2020“ määruse artiklis 26 on sätestatud tingimused ja kriteeriumid algatuse väljavalimiseks ja seda käsitleva ettepaneku tegemiseks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 185.

Üks kriteeriume näeb ette, et komisjon võib artiklil 185 põhinevaid algatusi teha ainult siis, kui on vaja sihtotstarbelist rakendusstruktuuri ning osalevad riigid on võtnud suuri rahalisi kohustusi suurema lõimituse saavutamiseks teadus-, juhtimis- ja finantstasandil. See variant hõlmab tervikliku strateegilise teadusuuringute kava väljatöötamist ja täielikku rakendamist mitmete rahvusvaheliste projektikonkursside kaudu, mida korraldavad mitu osalevat riiki ja mida rakendatakse sihtotstarbeliste rakendusstruktuuride (edaspidi „detsentraliseeritud rakendusstruktuuride rahastamisasutus“) kaudu. See on üldiselt pikaajaline kohustus (kümme aastat). Liit annaks rahalist toetust, mida suunatakse kooskõlas riiklike investeeringutega. See variant aitaks kõige paremini saavutada eri- ja üldeesmärke ning rakendada mitmesuguseid katse- ja näidisprojekte veevarustus- ja toidusüsteemidega seotud strateegiliselt olulistest valdkondades. Selles võetakse täielikult arvesse kõiki varasemate ja praeguste artiklil 185 põhinevate algatuste rakendamisest saadud kogemusi liidu rahalise toetuse haldamise, mõju saavutamise ja jmt alal. See on kavandatud ka selliselt, et tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ning kaitsta piisava eelkontrolli, finantsaruandluse ja järelkontrolli kaudu liidu finantshuve.

Võttes arvesse variantide võimalikku mõju, võrreldi neid üksteisega, kasutades võrdlusalusena lähtestsenaariumit ja kohaldades järgmisi kriteeriume.

- Tulemuslikkus: väljapakutud variandid peaksid parandama teadusuuringute ja innovatsiooni raamistikku Vahemere piirkonna riikides veevarustus- ja toidusüsteemide valdkonnas.
- Tõhusus: väljapakutud variandid peaksid saavutama parima kulutasuvusega mõju.
- Kooskõla muude poliitikavaldkondadega: väljapakutud variandid peaksid olema kooskõlas liidu ja riikide muude teadusuuringute ja innovatsiooni poliitikameetmete ja programmidega ning rahvusvahelise koordineerimise ja koostöö poliitikaga.

Varasemad ja praegused Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 185 kohased algatused näitavad, et sellisel algatusel on avaliku sektori vahenditele tõenäoliselt suur võimendav mõju, mis on stabiilne, pikaajaline ja integreeritud ning aitab:

- saavutada soovitud struktuurse mõju riigi teadusuuringute ja innovatsiooni poliitikameetmete ja programmidele ning need integreerida;
- välja töötada piisava mahu ja ulatusega meetmeid sisaldavad stabiilsed ja pikaajalised ühtsed strateegilised teadusuuringute kavad;
- toetada riiklike teadus- ja innovatsiooniprogrammide kooskõlla viimist;
- kaasata partnerriike võrdsetel tingimustel;
- kaasata eri liiki – nii avaliku kui ka erasektori – sidusrühmi, koondades ja võimendades nende vastavaid teadmisi ja rahalisi vahendeid;
- tugevdada kestvalt teadus- ja innovatsioonialast suutlikkust.

- **Põhiõigused**

Algatus on kooskõlas ELi põhiõiguste harta keskkonnakaitset käsitleva artikliga 37: „Kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi parandamine tuleb integreerida liidu poliitikasse ning tagada säästva arengu põhimõtte kohaselt“.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolevale otsusele lisatud finantsselgituses näidatakse selle esialgset mõju eelarvele. ELi rahaline toetus on kuni 200 miljonit eurot, sealhulgas EFTA riikide osalus. Summa on esitatud praegustes hindades. ELi rahaline toetus antakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ rakendamise osana:

- põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadist:
  - ühiskondlik väljakutse nr 2 „Teadusuuringud ja innovatsioon põllumajanduses – Ohutu ja kvaliteetse toiduga varustatuse tagamine“;
- teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadist:
  - ühiskondlik väljakutse nr 2 „Toiduainetega kindlustatus, jätkusuutlik põllumajandus ja metsandus, mere-, merendus- ja siseveeuuringud ning biomajandus“;
  - ühiskondlik väljakutse nr 5 „Kliimameetmed, keskkond, ressursitõhusus ja toorained“;
  - juhtpositsioon tööstuses.

ELi rahalisest toetusest eraldatakse halduskulude katmiseks kuni 5 %. See vastab 10 miljonile eurole.

ELi rahalist toetust haldab PRIMA rakendusstruktuur PRIMA-IS (ELi vahendite kaudne haldamine). Enne juhtimise ja vahendite ülekandmise delegeerimist tehakse PRIMA-ISi suhtes eelhindamine kooskõlas finantsmääruse artiklis 61 sätestatud nõuetega, et hinnata tema suutlikkust programmi rakendada, sealhulgas ELi rahalist toetust vastu võtta, jaotada ja selle järelevalvet teha ELi eelarve kaudse täitmise raames.

Käesoleva otsuse ning komisjoni ja sihtotstarbelise rakendusstruktuuri vahel sõlmitava delegeerimislepingu sätteid tagavad ELi finantshuvide kaitse. Sissenõudmata jäämise risk on kaetud finantstagatistega, mille osalevad riigid peavad esitama õigeaegselt ja hiljemalt enne delegeerimislepingu allkirjastamist.

Osalevad riigid ja EL võtavad osalemise eel kohustuse anda PRIMAsse oma panus. Praegusest mitmeaastasest finantsraamistikust tulenevat ELi 200 miljoni euro suurust kulukohustust kasutatakse peamiselt PRIMA-ISi algatatud projektikonkursside tulemusel rakendatavate kaudsete meetmete rahastamiseks. See hõlmab seitset aastast töökava (2018–2024), mille raames teeb komisjon 2020. aastal viimase makse, mida kasutatakse 2020.–2024. aasta projektikonkurssidest tulenevate projektide rahastamiseks. Osalevad riigid kirjeldavad aastastes töökavades oma riiklikest programmidest rahastatud tegevusi ja nendeks eraldatud eelarvevahendeid. Osalevatele riikidele on teatatud vajadusest kanda olulisi kohustusi juba programmi rakendamise esimestel aastatel ja teha algatusse eelmakseid, et tasakaalustada suuri eelmakseid liidu eelarvest.

ELi rahaline toetus ei ületa ühegi aastase töökava puhul osalevate riikide panust. See tagab tasakaalustatud olukorra, kus osalevate riikide panus on vähemalt võrdväärne ELi toetusega. See võimaldab rakendada mehhanismi ELi osaluse vähendamiseks, kui osalevad riigid ei anna oodatud panust.

Peale selle nähakse seadusandlikus ettepanekus ELi rahalise toetuse tingimusena ette, et komisjon hindab osalevate riikide poolt esimese kahe aastase töökava jooksul võetud kulukohustusi. Selle hindamise järel võib ELi maksimaalse panuse läbi vaadata kooskõlas ELi rahalise osaluse lõpetamist, vähendamist või peatamist käsitlevate kohaldatavate kaitseklauslitega, milles sätestatakse, et „kui osalevad riigid ei osale rahaliselt PRIMAs või osalevad osaliselt või viivitusega, võib komisjon liidu rahalise osaluse lõpetada, seda proportsionaalselt vähendada või selle peatada, võttes arvesse osalevate riikide poolt PRIMA rakendamiseks eraldatud summat“.

5. MUU TEAVE

• Aastased töökavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

PRIMA aastased töökavad tagavad kõikide tegevuste järjepidevuse ja koordineerimise ning nende suunatuse PRIMA tegevus-, eri- ja üldeesmärkide saavutamisele. Aastane töökava, mille komisjon peab heaks kiitma, sisaldab järgmist:

- rahvusvahelised projektikonkursid, mida rahastab PRIMA-IS ELi toetusel kooskõlas programmi „Horisont 2020“ osalemiseeskirjadega;
- tegevus, mida rahastavad ainult osalevad riigid ja mille puhul arvestatakse teatavatel tingimustel liidu samaväärse osalusega. Eelkõige lisatakse selline tegevus aastasesse

töökavasse pärast seda, kui see on välishindamise alusel saanud PRIMA ühisprogrammi eesmärkidel põhinevas rahvusvahelises vastastikus eksperdi hinnangus positiivse tulemuse. Selle teostamisel järgitakse ühiseid põhimõtteid, mille osalevad riigid ja komisjon kokku lepivad. Kõnealune tegevus hõlmab osalevate riikide vahelisi rahvusvaheliste projektide konkursse, mida korraldab PRIMA-IS (sealhulgas taotluste hindamine). Tegevus peaks üha enam käsitlema kõrgemaid tehnoloogilise valmisoleku tasemeid, mis on kindlaks määratud programmi „Horisont 2020“ tööprogrammide üldistes lisades².

PRIMA-ISi aastaaruandlus hõlmab mõlemat valdkonda. See võimaldab komisjoni talitustel teha hoolikat järelevalvet ja hõlbustab vajaduse korral parandusmeetmete võtmist, eelkõige seoses ELi toetuse vähendamisega konkreetsete aastaste töökavade puhul, kui osalevate riikide panus ei ole kooskõlas ELi osaluse tasemega.

Teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat on võtnud vastu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 185 kohaste algatuste järelevalve standardkorra. See korda kohaldatakse ka PRIMA ühisprogrammi suhtes. Tulemuslikkust tuleks hinnata nii programmi tasandil (keskendudes sellele, kas on saavutatud üldeesmärgid) kui ka riigi tasandil (keskendudes üksikute riikide eesmärkidele).

Komisjoni talituste ning PRIMA-ISi ja osalevate riikide kohustused järelevalve- ja auditimehhanismide valdkonnas on alusaktis selgelt eristatud. Neid täpsustatakse veelgi komisjoni ja PRIMA-ISi vahelises delegerimislepingus.

Nähakse ette sõltumatu vahe- ja lõpphindamine.

Komisjon tagab ka, et kõik algatuse raames võetud ja toetust saanud meetmed vastavad ELi põhiõiguste hartale.

- **Erandid programmi „Horisont 2020“ osalemiseeskirjadest**

Artiklil 185 põhineva PRIMA variandi jaoks valitud lähenemisviis eeldab üksnes piiratud erandeid programmi „Horisont 2020“ osalemiseeskirjadest. Et tagada põhja- ja lõunapoolsete riikide tasakaalustatud osalus kaudsetes meetmetes, peaks erandina määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 9 lõike 1 punktist b osalema ühisprogrammis vähemalt kolm õigussubjekti, kes on asutatud kolmes erinevas osalevas riigis ja kellest üks on asutatud liikmesriigis või programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud riigis ja üks on asutatud kolmandas riigis, mis kas on või ei ole programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud. Erand määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 9 lõikest 3 on vajalik tagamaks, et kaudsetes meetmetes osalemise minimaalsed tingimused, sealhulgas ühe õigussubjekti osalemise miinimumtingimus, ei ole diskrimineerivad ettevõtjate suhtes, kes on asutatud PRIMAs osaleva riigina osalevates kolmandates riikides. Seda kohaldataks üksnes erandjuhul, kui aastase tegevuskava projektikonkurss hõlmab ühe toetusesaajaga meetmeid, ja komisjoni heakskiidul. Erandid määruse (EL) nr 1290/2013 artiklist 12 on vajalikud koostöö laiendamiseks ühiste projektikonkursside kaudu, mille PRIMA rakendusstruktuur algatab õigussubjektidega, kes ei ole kolmandad riigid ega rahvusvahelised organisatsioonid.

---

² Euroopa Komisjoni 25. juuli 2016. aasta otsus C(2016) 4614.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

liidu osalemise kohta mitme liikmesriigi ühiselt algatatud partnerluses Vahemere piirkonna riikidega teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas (PRIMA)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 185 ja artikli 188 teist lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust³,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon rõhutas oma 3. märtsi 2010. aasta teatises „Euroopa 2020. aastal: aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ vajadust arendada soodsaid tingimusi investeringute tegemiseks teadmistesse ja innovatsiooni, et saavutada liidus arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv. Seda strateegiat on toetanud nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1291/2013⁴ loodi teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 (edaspidi „programm „Horisont 2020““). Programmi „Horisont 2020“ eesmärk on saavutada teadusuuringute ja innovatsiooni suurem mõju, edendades avaliku sektori siseseid partnerlusi, sealhulgas liidu osalemise kaudu mitme liikmesriigi algatatud programmides.
- (3) Avaliku sektori siseste partnerluste eesmärk peaks olema koostoime edendamine, koordineerimise suurendamine ning liidu, rahvusvaheliste, riiklike ja piirkondlike teadusprogrammide tarbetu dubleerimise vältimine ning need peaksid täielikult järgima programmi „Horisont 2020“ üldpõhimõtteid, eelkõige avatust ja läbipaistvust.
- (4) Määruses (EL) nr 1291/2013 on kindlaks määratud kaks prioriteetset ühiskondlikku väljakutset – „kliimameetmed, keskkond, ressursitõhusus ja toorained“ ning „toiduga kindlustatus, säästev põllumajandus ja metsandus, mere-, merendus- ja siseveeuuringud ning biomajandus“ –, millega tuleb teadusuuringute ja innovatsiooni investeringute toetamise kaudu tegeleda. Peale selle tunnistatakse määruses (EL) nr 1291/2013, et kliima ja keskkonna rahvusvahelise ja üleilmse olemuse, ulatuse ja keerukuse ning toidu- ja põllumajandusliku tarneahela rahvusvahelisuse tõttu peaks

³ ELT C ... [Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus].

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

nende probleemide lahendamisele suunatud teadus- ja innovatsioonitegevus toimuma nii liidu tasandil kui ka väljaspool liitu.

- (5) Määruses (EL) nr 1291/2013 tunnistatakse, et ühiste probleemide tulemuslikuks lahendamiseks on vaja rahvusvahelist koostööd kolmandate riikidega. Rahvusvaheline koostöö teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas on liidu üleilmsete kohustuste põhiaspekt ning sellel on oluline roll liidu partnerluses naaberriikidega. Selles koostöö puhul lähtutakse Euroopa naabruspoliitikas järgitud põhimõttest eristada iga naaberriigiga tehtava koostöö tase tema liidu ees võetud kohustuste alusel.
- (6) Komisjon rõhutas oma 7. juuni 2016. aasta teatises Euroopa rände tegevuskava alusel uue ELi ja kolmandate riikide partnerlusraamistiku loomise kohta vajadust rakendada kõiki poliitikameetmeid, sealhulgas teadusuuringuid ja innovatsiooni, rände algpõhjustega tegelemiseks uue koostöömudeli kaudu, kuhu kaasatakse erainvestorid ning mis võimendab piiratud eelarvevahendeid ja keskendub VKEdele ja jätkusuutlikule taristule.
- (7) 23. detsembril 2014 esitas 19 Vahemere piirkonna riigist koosnev rühm komisjonile ettepaneku ühisprogrammi algatuse „Partnerlus Vahemere piirkonna riikidega teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas“ (PRIMA) kohta. Neist 14 riiki on kokku leppinud PRIMA algatuse ühises elluviimises, võttes endale rahalise toetuse maksmise kohustuse: liidu liikmesriikidest Hispaania, Itaalia, Kreeka, Küpros, Luksemburg, Malta, Portugal, Prantsusmaa ja Tšehhi Vabariik, programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud kolmandatest riikidest Iisrael ja Tuneesia ning programmiga „Horisont 2020“ assotsieerumata kolmandatest riikidest Egiptus, Liibanon ja Maroko.
- (8) PRIMA eesmärk on ühise arenguprogrammi rakendamine ning uuenduslike ja integreeritud lahenduste vastuvõtmine toidutootmise ja veevarustuse tõhususe, ohutuse, turvalisuse ja säästvuse parandamiseks Vahemere piirkonna riikides. PRIMA peaks toetama hiljuti kokkulepitud säästva arengu eesmärkide saavutamist ja tulevase Euroopa säästva arengu strateegia rakendamist.
- (9) Programmiga „Horisont 2020“ assotsieerumata kolmandate riikide, nimelt Egiptuse, Liibanoni ja Maroko PRIMAs osalemise tagamiseks tuleks nõuda rahvusvaheliste lepingute sõlmimist liidu ja nende kolmandate riikide vahel, et laiendada neile käesoleva otsusega kehtestatud õiguskord.
- (10) Kooskõlas programmi „Horisont 2020“ eesmärkidega peaks kõikidel teistel liikmesriikidel ja programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud kolmandatel riikidel olema õigus PRIMAs osaleda, kui nad kohustuvad toetama PRIMA rahastamist.
- (11) PRIMA eesmärkide saavutamiseks peaks olema võimalik kõikide muude programmiga „Horisont 2020“ assotsieerumata kolmandate riikide, eelkõige Vahemere lõunapiirkonna riikide osalemine, kui nad kohustuvad toetama PRIMA rahastamist ja kui PRIMA-IS nende osalemise heaks kiidab. Samuti tuleks nende osalemine ette näha asjaomase rahvusvahelise kokkuleppega sellise kolmanda riigi ja liidu vahel.
- (12) PRIMA ühise rakendamise tagamiseks tuleks luua rakendusstruktuur (edaspidi „PRIMA-IS“). PRIMA-IS peaks olema liidu rahalise toetuse saaja ja tagama PRIMA tõhusa rakendamise.
- (13) Osalevad riigid peavad liidu rahalise toetuse saamiseks võtma ametliku kohustuse toetada PRIMA rahastamist ja täitma seda kohustust kooskõlas käesoleva otsuse tingimustega. Osalevate riikide jaoks tuleb tagada paindlik võimalus eraldada PRIMA-ISile valikuliselt rahalist toetust eesmärgiga rahastada kaudseid meetmeid, et

saavutada nii finantsintegratsiooni kõrge tase. Peale selle peaksid osalevad riigid toetama rahaliselt või mitterahaliselt liidu toetuseta läbiviidavat tegevust. Selgelt tuleks kindlaks määrata periood, mille vältel osalevad riigid peavad oma toetuse eraldama.

- (14) Programmi „Horisont 2020“ raames PRIMA-le eraldatavale liidu toetusele tuleb kehtestada ülempiir. Selle ülempiiri ulatuses peaks liidu toetus olema võrdne PRIMAs osalevate riikide panusega, et saavutada suur võimendav mõju ning tagada osalevate riikide programmide suurem integreerimine. Piiratud osa liidu toetusest peaks olema võimalik kasutada PRIMA-ISi halduskulude katmiseks.
- (15) PRIMA rakendamise pikalevenimise vältimiseks tuleb kehtestada viimaste meetmete algatamise, sealhulgas viimaste projektikonkursside alustamise tähtaeg.
- (16) PRIMA tegevused peaksid olema kooskõlas programmi „Horisont 2020“ eesmärkide ning teadus- ja innovatsiooniprioriteetidega ning määruse (EL) nr 1291/2013 artiklis 26 sätestatud üldpõhimõtete ja -tingimustega. PRIMA peaks tehnoloogiliste teadusuuringute, tootearenduse ja tutvustamistegevuse klassifikatsioonis arvesse võtma tehnoloogilise valmisoleku taseme OECD määratlusi.
- (17) PRIMA-IS peaks PRIMA eesmärkide saavutamiseks eraldama rahalist toetust peamiselt toetustena PRIMA-ISi rahastatavates meetmetes osalejatele. Need meetmed tuleks valida PRIMA-ISi vastutusel korraldatavate avatud projektikonkursside kaudu.
- (18) PRIMA-ISi hallatavad projektikonkursid tuleks ka avaldada ühtses osalejate portaalis ning programmi „Horisont 2020“ muude elektrooniliste teavitushendite kaudu, mida haldab komisjon.
- (19) Liidu rahalist toetust tuleks hallata kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega ja eelarve kaudse täitmise eeskirjadega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 966/2012⁵ ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 1268/2012⁶.
- (20) Liidu finantshuvide kaitsmiseks peaks komisjonil olema õigus liidu rahalist toetust vähendada, selle andmine peatada või lõpetada, kui PRIMAt ei rakendata nõuetekohaselt, seda rakendatakse osaliselt või viivitusega või kui osalevad riigid ei eralda PRIMA-le rahalist toetust või teevad seda osaliselt või hilinemisega.
- (21) Osalemist PRIMA-ISi rahastatud kaudsetes meetmetes reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1290/2013⁷. Siiski on PRIMA tegevusega seotud ka erivajadused, milleks on vaja ette näha erandid kooskõlas kõnealuse määruse artikli 1 lõikega 3.
- (22) Erandid määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 9 lõike 1 punktist b ja lõikest 3 on vajalikud selleks, et võtta arvesse PRIMA geograafilisest ulatusest tingitud eripärasid, kohandades veelgi kaudsetes meetmetes osalemise minimaalseid tingimusi. Et tagada

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

⁶ Komisjoni delegeeritud 29. oktoobri 2012 määrus (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) kohaldamise eeskirju (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013 määrus (EL) nr 1290/2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1906/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 81).

põhja- ja lõunapoolsete riikide tasakaalustatud osalus kaudsetes meetmetes, peaks erandina määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 9 lõike 1 punktist b osalema ühisprogrammis vähemalt kolm õigussubjekti, kes on asutatud kolmes erinevas osalevas riigis ja kellest üks on asutatud liikmesriigis või programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud riigis ja üks on asutatud kolmandas riigis, mis kas on või ei ole programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud. Erandi tegemisega määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 9 lõikest 3 tagatakse, et kaudsetes meetmetes osalemise minimaalsed tingimused ei ole diskrimineerivad ettevõtjate suhtes, kes on asutatud PRIMAs osaleva riigina osalevates kolmandates riikides. Selleks et tagada, et rahastamistingimused ei ole diskrimineerivad ettevõtjate suhtes, kes on asutatud PRIMAs osaleva riigina osalevates kolmandates riikides, tuleks ette näha, et lisaks määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 10 lõikes 1 osutatud ettevõtjatele on toetuskõlblikud osalevates riikides asutatud õigussubjektid. Erandid määruse (EL) nr 1290/2013 artiklist 12 on vajalikud, et võimaldada laiendada koostööd ühiste projektikonkursside kaudu, mille PRIMA-IS algatab õigussubjektidega, kes ei ole kolmandad riigid ega rahvusvahelised organisatsioonid.

- (23) Lihtsustamise eesmärgil tuleks kõikide poolte halduskoormust vähendada. Vältida tuleks topeltauditeid ning ebaproportsionaalset dokumenteerimist ja aruandlust. Auditite korraldamisel tuleks asjakohasel juhul võtta arvesse riiklike programmide eripära.
- (24) Käesoleva otsuse kohaselt eraldatud liidu vahendite saajate auditeerimine peaks tagama halduskoormuse vähendamise kooskõlas määrusega (EL) nr 1291/2013.
- (25) Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta proportsionaalsete meetmete kaudu, mis hõlmavad rikkumiste ennetamist, avastamist ja uurimist, samuti kaotatud, alusetult väljamakstud või valesti kasutatud vahendite sissenõudmist ning vajaduse korral halduskaristusi kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012.
- (26) Komisjon peaks tegema vahehindamise, millega hinnatakse eelkõige PRIMA programmi kvaliteeti ja tõhusust ning seatud eesmärkide täitmisel tehtud edusamme, ja lõpphindamise ning koostama kõnealuste hindamiste kohta aruanded.
- (27) Komisjoni nõudel peaksid PRIMA-IS ja osalevad riigid esitama kõik andmed, mida komisjon vajab PRIMA hindamist käsitlevate aruannete koostamiseks.
- (28) Käesoleva otsuse eesmärk on tugevdada teadus- ja innovatsioonisüsteemide ja -tegevuse integreerimist ning kooskõlastamist Vahemere piirkonna riikides veevarustus- ja toidusüsteemide valdkonnas. Peamiste kitsaskohtade süsteemsuse tõttu on Vahemere piirkonna riikides esinevate probleemide lahendamiseks vajalike teadusuuringute ja innovatsiooni maht tohutu. Teadusuuringute ja innovatsiooni kohaldamisala on keerukas, hõlmab mitut valdkonda ning nõuab mitme osalejaga ja piiriülest lähenemisviisi. Suurt hulka osalevaid riike hõlmav koostööpõhine lähenemisviis võib aidata suurendada nõutavat mahtu ja ulatust, koondades rahalisi ja intellektuaalseid ressursse. Kuna eesmärk on seetõttu kõige paremini saavutatav liidu tasandil, integreerides riiklikud jõupingutused Euroopa järjepideva toetusega, koondades eraldi toimivad riiklikud teadusprogrammid, aidates kavandada riikidevahelisi teadusuuringuid ja rahastamisstrateegiaid ning leides vajalikul hulgal teostajaid ja investeerijaid, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(29) Seetõttu peaks liit PRIMAs osalema,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1
Osalemise PRIMAs

1. Liit osaleb partnerluses Vahemere piirkonna riikidega teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas (edaspidi „PRIMA“), mida viivad ühiselt ellu [Hispaania, Iisrael, Itaalia, Kreeka, Küpros, Luksemburg, Malta, Portugal, Prantsusmaa, Tšehhi Vabariik ja Tuneesia] (edaspidi „osalevad riigid“), kooskõlas käesolevas otsuses sätestatud tingimustega.
2. Egiptus, Liibanon ja Maroko saavad osalevateks riikideks, kui nad sõlmivad liiduga rahvusvahelised kokkulepped, milles sätestatakse nende PRIMAs osalemise tingimused.
3. PRIMAs võib osaleda iga liikmesriik ja iga programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud riik, keda lõikes 1 ei ole nimetatud, tingimusel et ta vastab käesoleva otsuse artikli 4 lõike 1 punktis c sätestatud tingimusele. Kui riik täidab selle tingimuse, käsitatakse teda käesoleva otsuse kohaldamisel osaleva riigina.
4. PRIMAs võib osaleda iga programmiga „Horisont 2020“ assotsieerumata kolmas riik, keda ei ole lõikes 2 nimetatud, juhul kui:
  - (a) ta vastab käesoleva otsuse artikli 4 lõike 1 punktis c sätestatud tingimusele;
  - (b) PRIMA-IS kiidab heaks tema osalemise PRIMAs, kui on hinnanud tema osalemise asjakohasust PRIMA eesmärkide saavutamise seisukohast, ja
  - (c) ta sõlmib liiduga rahvusvahelise kokkuleppe, milles sätestatakse tema PRIMAs osalemise tingimused.

Kui riik täidab esimeses lõigus sätestatud nõuded, käsitatakse teda käesoleva otsuse kohaldamisel osaleva riigina.

Artikkel 2
PRIMA eesmärgid

1. PRIMA üldeesmärk on töötada välja põhjaliku katse- ja tutvustusetapi läbinud ühised uuenduslikud lahendused Vahemere piirkonna riikide veevarustus- ja toidusüsteemide jaoks, et muuta need kliimale vastupidavamaks, tulemuslikumaks, kulutõhusamaks ja säästvamaks ning toetada ennetavalt toitumis-, tervise-, heaolu- ja rändeprobleemide lahendamist.
2. PRIMA täidab üldeesmärgi saavutamise soodustamiseks järgmisi erieesmärke:
  - i) stabiilse ja pikaajalise ühtse strateegilise kava väljatöötamine veevarustus- ja toidusüsteemide valdkonnas;
  - ii) kõikide riiklike teadus- ja innovatsiooniprogrammide suunamine selle strateegilise kava täitmisele;
  - iii) kõikide asjaomaste avaliku ja erasektori osalejate struktuurne kaasamine strateegilise kava täitmise, koondades teadmised ja finantsressursid vajaliku kaalukuse saavutamiseks;

- iv) kõikide osalejate suutlikkuse suurendamine rahastamise ja rakendamise valdkonnas.

Artikkel 3

Liidu rahaline toetus PRIMA-le

1. Liidu rahaline toetus PRIMA-le, sealhulgas EFTA assigneeringud, on 200 000 000 eurot, mis vastab osalevate riikide panusele.
2. Liidu rahaline toetus makstakse liidu üldeelarve assigneeringutest, mis on eraldatud nõukogu otsusega 2013/743/EL⁸ programmi „Horisont 2020“ rakendamiseks kehtestatud eriprogrammi asjaomastele osadele, ja eelkõige II osast „Juhtpositsioon tööstuses“ ja III osast „Ühiskondlikud väljakutsed“, kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktiga vi ning artiklitega 60 ja 61.
3. PRIMA rakendusstruktuur (edaspidi „PRIMA-IS“) kasutab liidu rahalist toetust:
  - (a) artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud tegevuse rahastamiseks;
  - (b) PRIMA-ISi halduskulude katmiseks kuni 5 % ulatuses liidu rahalisest toetusest.

Artikkel 4

PRIMA-le eraldatava liidu rahalise toetuse tingimused

1. Liidu rahalise toetuse saamise tingimused on järgmised:
  - (a) osalevad riigid tõendavad, et nende osalus PRIMAs vastab käesolevas otsuses sätestatud tingimustele;
  - (b) osalevad riigid või nende määratud organisatsioonid määravad PRIMA-ISiks juriidilisest isikust üksuse, nagu osutatakse määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktis vi. PRIMA-IS vastutab PRIMA tõhusa rakendamise, liidu rahalise osaluse, samuti vajaduse korral osalevate riikide osaluse vastuvõtmise, jaotamise ja järelevalve ning kõikide PRIMA eesmärkide saavutamiseks vajalike meetmete võtmise tagamise eest;
  - (c) iga osalev riik on kohustatud osalema PRIMA rahastamises;
  - (d) PRIMA-IS tõendab oma suutlikkust PRIMAt rakendada, sealhulgas liidu rahalist osalust vastu võtta, jaotada ning teostada selle kasutuse üle järelevalvet liidu eelarve kaudse täitmise raames kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklitega 58, 60 ja 61;
  - (e) PRIMA juhtimismudeli loomine kooskõlas artikliga 12;
  - (f) PRIMA-IS võtab pärast komisjonilt heakskiidu saamist vastu artikli 6 lõikes 6 osutatud ühised põhimõtted.
2. PRIMA rakendamise ajal kehtivad liidu rahalise toetuse saamiseks ka järgmised tingimused:
  - (a) PRIMA-IS saavutab artiklis 2 sätestatud eesmärgid ja teostab artiklis 6 osutatud toiminguid;

⁸ Nõukogu 3. detsembri 2013. aasta otsus 2013/743/EL, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni 2014.–2020. aasta raamprogrammi „Horisont 2020“ rakendamise eriprogrammi ning tunnistatakse kehtetuks otsused 2006/971/EÜ, 2006/972/EÜ, 2006/973/EÜ, 2006/974/EÜ ja 2006/975/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 965).

- (b) rakendatakse sobivat ja tõhusat juhtimismudelit kooskõlas artikliga 12;
  - (c) PRIMA-IS täidab määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 60 lõikes 5 sätestatud aruandlusnõuded;
  - (d) osalevad riigid täidavad lõike 1 punktis c osutatud kulukohustused.
3. Komisjon hindab osalevate riikide võetud kohustuste täitmist, eelkõige kahe esimese PRIMA aastase töökava vältel. Hindamise järel vaadatakse kooskõlas artikliga 9 läbi artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu maksimaalne toetus.

Artikkel 5

Osalevate riikide panus PRIMAsse

1. Osalevad riigid eraldavad või annavad oma riiklikele rahastamisasutustele korralduse eraldada rahalisi või mitterahalisi toetusi vähemalt 200 000 000 euro ulatuses ajavahemikus alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast kuni 31. detsembrini 2028.
2. Osalevate riikide või nende riiklike rahastamisasutuste panus koosneb järgmisest:
  - (a) vajaduse korral rahalised toetused PRIMA-ISile eesmärgiga rahastada artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud kaudseid meetmeid;
  - (b) rahalised või mitterahalised toetused seoses artikli 6 lõike 1 punktis b osutatud tegevuse teostamisega ning
  - (c) rahaline toetus liidu toetusega hõlmamata PRIMA-ISi halduseelarvele, nagu on sätestatud artikli 3 lõike 3 punktis b.
3. Käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud mitterahalised toetused hõlmavad kulusid, mis osalevatel riikidel tekivad riiklike rahastamisasutuste kaudu artikli 6 lõike 1 punktis b osutatud tegevuse teostamisel ja millest arvestatakse maha liidu otsene ja kaudne rahaline osalus nende kuludele kandmises.
4. Lõike 2 punktis b osutatud mitterahaliste toetuste hindamiseks määratakse kulud kindlaks kooskõlas asjaomaste osalevate riikide või riiklike rahastamisasutuste tavapärase raamatupidamistavade, selles osalevas riigis kohaldatavate raamatupidamisstandarditega, kus asjaomased riiklikud rahastamisasutused on asutatud, ja kohaldatavate rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega / rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega. Kulud kinnitab sõltumatu audiitor, kelle määravad asjaomased osalevad riigid või riiklikud rahastamisasutused. Kui kinnitamisel tekivad kahtlused, võib PRIMA-IS hindamismeetodit kontrollida. Kahtluste püsimisel võib PRIMA-IS seda auditeerida.
5. Lõike 2 punktides a ja b osutatud toetused, mida arvestatakse osalevate riikide osalusena, makstakse esimese PRIMA aastase töökavaga hõlmatud tegevuste jaoks pärast käesoleva otsuse jõustumist ja pärast seda, kui PRIMA-IS on järgmised aastased töökavad vastu võtnud.

Artikkel 6

Tegevus ja PRIMA rakendamine

1. PRIMA toetab järgmist tegevust:
  - a) kaudsed meetmed määruse (EL) nr 1290/2013 ja määruse (EL) nr 1291/2013 tähenduses, mida rahastab PRIMA-IS kooskõlas artikliga 7 peamiselt PRIMA-ISi

korraldatud avatud ja konkurentsipõhiste rahvusvaheliste projektikonkursside alusel antavate toetustena, sealhulgas:

- i) teadus- ja innovatsioonimeetmed, samuti innovatsioonimeetmed, sealhulgas näidisprojektid, katsetehased, katsetamine, turustuseelsed kasutusnäited, mis on seotud eelkõige kõrgemate tehnoloogilise valmisoleku tasemetega;
  - ii) koordineerimis- ja toetusmeetmed, mis keskenduvad levitus- ja teavitustegevusele PRIMA edendamiseks ja selle mõju suurendamiseks;
- b) tegevus, mida osalevad riigid rahastavad liidu toetuseta oma riiklike rahastamisasutuste kaudu ning mis on üha rohkem seotud ka kõrgemate tehnoloogilise valmisoleku tasemetega ja hõlmavad järgmist:
- i) tegevus, mis valitakse välja PRIMA-ISi korraldatud avatud ja konkurentsipõhiste rahvusvaheliste projektikonkursside alusel ning mida haldavad riiklikud rahastamisasutused osalevate riikide riiklike programmide raames, eraldades rahalist toetust peamiselt toetuste vormis;
  - ii) osalevate riikide riiklike programmide kohane tegevus.
2. PRIMAt rakendatakse aastaste töökavade alusel, mille PRIMA-IS võtab vastu pärast komisjonilt heakskiidu saamist eelmise aasta lõpuks. Erandina võib PRIMA 2018. aasta töökava vastu võtta 31. märtsiks 2018. PRIMA-IS teeb aastase töökava avalikult kättesaadavaks.
  3. Tegevusi võidakse rahastada PRIMA raames ainult siis, kui need on ette nähtud PRIMA aastases töökavas. PRIMA aastases töökavas tehakse vahet lõike 1 punktis a osutatud tegevuse, sama lõike punktis b osutatud tegevuse ja PRIMA-ISi halduskulude vahel. Selles esitatakse nendele vastavate kulude prognoosid, samuti eelarveeraldised liidu toetusest rahastatavale tegevusele ning osalevate riikide riiklike rahastamisasutuste kaudu liidu toetuseta rahastatavale tegevusele. PRIMA aastases töökavas esitatakse ka osalevate riikide artikli 5 lõike 2 punktis b osutatud mitterahalise toetuse hinnanguline väärtus.
  4. Viimased rahastatavad meetmed, sealhulgas PRIMA asjaomase aastaste töökavade kohased viimased projektikonkurssid, tuleb algatada 31. detsembriks 2024. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib need algatada 31. detsembriks 2025.
  5. Tegevuse, mida osalevad riigid rahastavad oma riiklike rahastamisasutuste kaudu liidu toetuseta, võib lisada PRIMA aastasesse töökavasse alles pärast seda, kui need on PRIMA-ISi korraldatud sõltumatu välishindamise alusel saanud PRIMA ühisprogrammi eesmärkidel põhinevas rahvusvahelises vastastikusel eksperdi hinnangus positiivse tulemuse.
  6. PRIMA aastasesse töökavasse lisatud tegevused, mida osalevad riigid rahastavad oma riiklike rahastamisasutuste kaudu liidu toetuseta, viiakse ellu kooskõlas ühiste põhimõtetega, mille PRIMA-IS võtab vastu pärast komisjonilt heakskiidu saamist. Ühistes põhimõtetes võetakse arvesse käesolevas otsuses, määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 VI jaotises ja määruses (EL) nr 1290/2013 sätestatud põhimõtteid, eelkõige võrdse kohtlemise, läbipaistvuse, sõltumatu vastastikuse hindamise ja valiku põhimõtteid. PRIMA-IS võtab pärast komisjonilt heakskiidu saamist vastu ka osalevate riikide PRIMA-ISile esitatavaid aruandeid käsitlevad nõuded, sealhulgas iga tegevusega seotud näitajate suhtes.
  7. Lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud tegevus vastab lisaks lõikes 6 osutatud ühistele põhimõtetele ka järgmistele tingimustele.

- a) Taotlused esitatakse rahvusvaheliste projektide kohta, milles osaleb vähemalt kolm sõltumatut õigussubjekti, kes on asutatud kolmes erinevas osalevas riigis, kusjuures:
    - i) üks on asutatud liikmesriigis või programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud riigis ning
    - ii) üks on asutatud kolmandas riigis, mida peetakse asjaomase projektikonkursi esitamistähtajal osalevaks riigiks koosõlas käesoleva otsusega.
  - b) Taotlused valitakse välja rahvusvahelise projektikonkursi alusel kaheetapilises menetluses. Esimeses etapis vaadatakse riigi või rahvusvahelisel tasandil läbi taotlused, mille on esitanud asjaomaste riiklike programmide raames toetuskõlblikud õigussubjektid. Teises etapis tehakse PRIMA-ISi korraldatud ühekordne sõltumatu rahvusvaheline vastastikune hindamine. Selles etapis hinnatakse taotlusi vähemalt kolme sõltumatu eksperdi abil järgmiste kriteeriumide alusel: rakendamise tiptase, mõju, kvaliteet ja tõhusus.
  - c) Taotlused seatakse vastavalt hindamistulemustele paremuse järjekorda. Valiku teeb PRIMA-IS selle paremusjärjekorra alusel. Osalevad riigid lepivad kokku piisava rahastamisviisi, mis võimaldab suurendada selle paremusjärjestuse alusel rahastatavate taotluste arvu, eraldades eelkõige reservsummad riigi rahalisse panusesse, millega riigid toetavad projektikonkursse.
8. PRIMA-IS teeb kõikide PRIMA aastase töökavaga hõlmatud tegevuste rakendamise üle järelevalvet ja esitab komisjonile aruande.
  9. PRIMA tegevust kajastavale ja PRIMAGA koostöös koostatud teatisele või väljaandele tuleb olenemata sellest, kas koostaja on PRIMA-IS, osalev riik või tema riiklik rahastamisasutus või tegevuses osaleja, lisada järgmine märge: „[tegevuse nimetus] viiakse ellu Euroopa Liidu toetatava PRIMA programmi raames“.

Artikkel 7 Osalemise ja levitamise eeskirjad

1. PRIMA-ISi käsitatakse rahastamisasutusena määruse (EL) nr 1290/2013 tähenduses ja ta annab rahalist toetust käesoleva otsuse artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud kaudsetele meetmetele koosõlas nimetatud määruses sätestatud eeskirjadega, kohaldades käesolevas artiklis sätestatud erandeid.
2. Erandina määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 9 lõike 1 punktist b on osalejate miinimumarv kolm õigussubjekti, kes on asutatud kolmes erinevas osalevas riigis, kusjuures:
  - a) üks on asutatud liikmesriigis või programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud riigis ja
  - b) üks on asutatud kolmandas riigis, mida peetakse asjaomase projektikonkursi esitamistähtajal osalevaks riigiks koosõlas käesoleva otsusega.
3. Erandina määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 9 lõikest 3 on PRIMA aastases töökavas ette nähtud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel miinimumtingimuseks ühe sellise õigussubjekti osalemine, kes on asutatud osalevas riigis, mis on liikmesriik, programmiga „Horisont 2020“ assotsieerunud riik või kolmas riik, mida peetakse

asjaomase projektikonkursi esitamistähtajal osalevaks riigiks kooskõlas käesoleva otsusega.

4. Lisaks osalejatele, kes on toetuskõlblikud vastavalt määruse (EL) nr 1290/2013 artikli 10 lõikele 1, on toetuskõlblik iga õigussubjekt, kes on asutatud osalevas riigis.
5. Erandina määruse (EL) nr 1290/2013 artiklist 12 võib PRIMA-IS, juhul kui PRIMA aastane töökava hõlmab sellist tegevust, algatada ühiseid projektikonkurse koos kolmandate riikidega, kes ei ole osalevad riigid, või nende teadus- ja tehnoloogiaorganisatsioonide või -asutustega, rahvusvaheliste organisatsioonide või muude kolmandate isikutega, eelkõige valitsusväliste organisatsioonidega, kooskõlas määruse (EL) nr 1290/2013 artiklis 12 sätestatud eeskirjadega.

Artikkel 8

Liidu ja PRIMA vahelised kokkulepped

1. Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 61 lõike 1 kohase PRIMA-ISi eelhindamise positiivse tulemuse ja piisavate finantstagatiste esitamise korral kooskõlas sama määruse artikli 58 lõike 1 punkti c alapunktiga vi sõlmib komisjon liidu nimel PRIMA ISiga delegeerimislepingu ja lepingud rahaliste vahendite iga-aastase ülekandmise kohta.
2. Lõikes 1 osutatud delegeerimisleping sõlmitakse kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 58 lõikega 3 ja artiklitega 60 ja 61 ning delegeeritud määruse (EL) nr 1268/2012 artikliga 40. Delegeerimislepingus sätestatakse muu hulgas järgmine:
  - a) PRIMA-ISi tulemuslikkuse näitajate nõuded, mis on sätestatud otsuse 2013/743/EL II lisas;
  - b) PRIMA-ISi poolt järelevalves osalemise nõuded, millele osutatakse otsuse 2013/743/EL III lisas;
  - c) PRIMA-ISi toimimise tulemuslikkuse erinäitajad;
  - d) PRIMA-ISile kehtivad nõuded, mis käsitlevad PRIMA rakendamise kohta halduskulude teabe ja üksikasjalike andmete esitamist;
  - e) komisjonile levitamise- ja aruandluskohustuste täitmise tagamiseks vajalike andmete esitamise kord;
  - f) kord, mille alusel komisjon kiidab heaks või lükkab tagasi PRIMA aastase töökava projekti, artikli 6 lõikes 6 osutatud ühised põhimõtted ja osalevate riikide aruandlusnõuded, enne kui PRIMA-IS need vastu võtab, ning
  - g) sätted, mis käsitlevad PRIMA projektikonkursside avaldamist eelkõige ühtses osalejate portaalis ning programmi „Horisont 2020“ muude elektrooniliste teavitustahendite kaudu, mida haldab komisjon.

Artikkel 9

Liidu rahalise osaluse lõpetamine, vähendamine või peatamine

1. Kui PRIMAt ei rakendata või rakendatakse ebapiisavalt, osaliselt või hilinemisega, võib komisjon liidu osaluse lõpetada, seda proportsionaalselt vähendada või selle peatada vastavalt PRIMA tegelikule rakendamisele.

2. Kui osalevad riigid ei osale rahaliselt PRIMAs või osalevad osaliselt või viivitusega, võib komisjon liidu rahalise osaluse lõpetada, seda proportsionaalselt vähendada või selle peatada, võttes arvesse osalevate riikide poolt PRIMA rakendamiseks eraldatud summat.

Artikkel 10
Järeldauditid

1. Käesoleva otsuse artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud kaudsete meetmete kulude järeldauditid teeb PRIMA-IS kooskõlas määruse (EL) nr 1291/2013 artikliga 29.
2. Komisjon võib otsustada, et ta teeb lõikes 1 osutatud auditid ise. Sellistel juhtudel teeb ta seda kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega, eelkõige määrustega (EL, Euratom) nr 966/2012, (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013.

Artikkel 11
Liidu finantshuvide kaitse

1. Komisjon võtab vajalikud meetmed tagamaks, et käesoleva otsuse alusel rahastatava tegevuse teostamisel on liidu finantshuvid kaitstud ennetavate meetmetega pettuse, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, tõhusa kontrollimisega ja eeskirjade eiramise tuvastamise korral alusetult väljamakstud summade sissenõudmise ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate halduskaristuste määramisega.
2. PRIMA-IS annab komisjoni töötajatele ja teistele komisjoni volitatud isikutele, samuti kontrollikojale auditite tegemiseks vajaliku juurdepääsu oma tegevuskohtadele ja ruumidele ning kogu teabele, sealhulgas elektroonilisele teabele.
3. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib teostada uurimisi, sealhulgas kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruks (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruks (EL, Euratom) nr 883/2013¹⁰ sätestatud nõuetele ja korrale, eesmärgiga kindlaks teha, kas on esinenud pettust, korrupsiooni või muud ebaseaduslikku tegevust, mis mõjutab liidu finantshuve seoses toetuslepinguga või toetuse andmise otsusega või käesoleva otsuse alusel otse või kaudselt rahastatud lepinguga.
4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, peavad käesoleva otsuse rakendamisest tulenevad lepingud, toetuslepingud ja toetuse andmise otsused sisaldama sätteid, mis annavad komisjonile, PRIMA-ISile, kontrollikojale ja OLAFile sõnaselge volituse teha selliseid auditeid ja uurimisi nende vastavate pädevuste kohaselt. Kui meedet rakendatakse kas tervikuna või osaliselt allhanke või edasivolitamise korras või kui selleks on vaja sõlmida hankeleping või anda kolmandale isikule rahalist toetust, hõlmab leping, toetusleping või toetuse andmise otsus töövõtja või toetusesaaja kohustust panna kõikidele asjaomastele kolmandatele

---

⁹ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

isikutele kohustus nõustuda sõnaselgelt komisjoni, PRIMA-ISi, kontrollikoja ja OLAFi volitustega.

5. PRIMA rakendamisel võtavad osalevad riigid liidu finantshuvide kaitseks vajalikud õiguslikud, reguleerivad, haldus- ja muud meetmed, et eelkõige tagada kõikide liidule võlgnetavate summade sissenõudmine vastavalt määrusele (EL, Euratom) nr 966/2012 ja delegeeritud määrusele (EL) nr 1268/2012.

Artikkel 12 *PRIMA juhtimine*

1. PRIMA-ISi organid on järgmised:
  - a) üldkogu;
  - b) haldusnõukogu;
  - c) sekretariaat;
  - d) teadusnõukogu.
2. PRIMA-ISi juhib üldkogu, kus on esindatud kõik osalevad riigid. Üldkogu on PRIMA-ISi otsuseid tegev organ.

Üldkogu võtab pärast komisjonilt heakskiidu saamist vastu:

- a) PRIMA aastase töökava;
- b) artikli 6 lõikes 6 osutatud ühised põhimõtted ning
- c) osalevate riikide poolt PRIMA-ISile esitatavate aruannete nõuded.

Üldkogu annab heakskiidu programmiga „Horisont 2020“ assotsieerumata muu kui artikli 1 lõikes 2 nimetatud kolmanda riigi osalemiseks PRIMAs, kui on hinnanud tema osalemise asjakohasust PRIMA eesmärkide saavutamise seisukohast.

Igal osaleval riigil on üldkogus üks hääl. Otsused võetakse vastu konsensuse alusel. Kui konsensust ei saavutata, võtab üldkogu otsused vastu vähemalt 75 % häälteenamusega. Heakskiit programmiga „Horisont 2020“ assotsieerumata muu kui artikli 1 lõikes 2 nimetatud kolmanda riigi osalemisele PRIMAs antakse ühehäälselt.

Liit, mida esindab komisjon, kutsutakse vaatejana kõikidele üldkogu koosolekutele ja ta võib osaleda aruteludel. Talle edastatakse kõik vajalikud dokumendid.

3. Üldkogu määrab kindlaks haldusnõukogu liikmete arvu, mis on vähemalt viis, ja nimetab liikmed ametisse. Haldusnõukogu teeb PRIMA-ISi sekretariaadi üle järelevalvet.
4. Üldkogu loob PRIMA-ISi sekretariaadi kui PRIMA täitevorgani.

Sekretariaat täidab järgmisi ülesandeid:

- (a) rakendab PRIMA aastast töökava;
- (b) toetab PRIMA-ISi muid organeid;
- (c) teeb järelevalvet PRIMA rakendamise üle ja esitab sellekohaseid aruandeid;
- (d) haldab liidu ja osalevate riikide rahalisi toetusi ja annab aru nende kasutamise kohta;
- (e) suurendab PRIMA nähtavust propageerimise ja teavitamise abil;

- (f) teeb komisjoniga koostööd kooskõlas artiklis 8 osutatud delegerimislepinguga.
5. Üldkogu nimetab ametisse teadusnõukogu, mis koosneb osalevate riikide sõltumatutest ekspertidest, kes on pädevad PRIMAgagi seotud valdkondades. Üldkogu määrab kindlaks teadusnõukogu liikmete arvu, nende hääletamisõigused ja nimetamise korra kooskõlas määruse (EL) nr 1290/2013 artikliga 40.
- Üldkogu võib moodustada teaduskomitee alla kuuluvad eritöörühmad, kuhu kutsutakse täiendavaid sõltumatuid eksperte eriülesannete täitmiseks.
- Teadusnõukogu täidab järgmisi ülesandeid:
- (a) üldkogu nõustamine strateegiliste prioriteetide ja vajaduste valdkonnas;
  - (b) üldkogu nõustamine PRIMA aastase töökava projekti sisu ja ulatuse teemal teaduslikust ja tehnilisest vaatenurgast;
  - (c) PRIMA rakendamise teaduslike ja tehniliste aspektide läbivaatamine ning arvamuse avaldamine programmi aastaaruande kohta;
  - (d) vajaduse korral üldkogule soovitude andmine eriallkomiteede, töökondade ja eritöörühmade moodustamiseks.

Artikkel 13 *Teabe edastamine*

1. Komisjoni taotlusel esitab PRIMA-IS talle artiklis 14 osutatud aruannete koostamiseks vajaliku teabe.
2. Osalevad riigid esitavad komisjonile PRIMA-ISi kaudu Euroopa Parlamendi, nõukogu või kontrollikoja nõutud teabe PRIMA finantsjuhtimise kohta.
3. Komisjon lisab artiklis 14 osutatud aruannetesse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teabe.

Artikkel 14 *Hindamine*

1. Komisjon sooritab PRIMA vahehindamise hiljemalt 30. juuniks 2022. Komisjon koostab kõnealuse hindamise kohta aruande, mis sisaldab hindamistulemusi ja komisjoni märkusi. Komisjon saadab nimetatud aruande 31. detsembriks 2022 Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
2. Komisjon sooritab PRIMA lõpphindamise hiljemalt 31. detsembriks 2028. Komisjon koostab kõnealuse hindamise aruande, milles esitatakse selle hindamise tulemused. Komisjon saadab nimetatud aruande 30. juuniks 2029 Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 15 *Jõustumine*

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 16
Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Kavandatud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
  - 3.2.1. *Üldine hinnanguline mõju kuludele*
  - 3.2.2. *Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele*
  - 3.2.3. *Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele*
  - 3.2.4. *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*
  - 3.2.5. *Kolmandate isikute rahaline osalus*
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Euroopa Liidu osalemise kohta mitme liikmesriigi ühiselt algatatud partnerluses Vahemere piirkonna riikidega teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas (PRIMA).

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB¹¹) struktuurile

Jaotis 08 „Teadusuuringud ja innovatsioon“, teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest¹²**

Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

PRIMA ühisprogrammi strateegiline eesmärk on töötada välja põhjaliku katse- ja tutvustusetaapi läbinud ühised uuenduslikud lahendused Vahemere piirkonna riikide veevarustus- ja toidusüsteemide jaoks, muutes need seega kliimale vastupidavamaks, tulemuslikumaks, kulutõhusamaks ja säästvamaks ning toetades sellega suurekaliibriliste probleemide lahendamist toitumise, tervise, heaolu ja rände valdkonnas.

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Eespool nimetatud strateegilised eesmärgid eeldavad tugevat teadusuuringute ja innovatsiooni raamistikku, millega taotletakse konkreetselt järgmisi erieesmärke:

- stabiilse ja pikaajalise ühtse strateegilise teadusuuringute ja innovatsioonikava väljatöötamine veevarustus- ja toidusüsteemide valdkonnas;
- kõikide riiklike teadus- ja innovatsiooniprogrammide suunamine strateegilise teadusuuringute ja innovatsioonikava täitmisele;
- kõikide (avaliku ja erasektori) asjaomaste teadus- ja innovatsioonitegevuses osalejate strukturne kaasamine strateegilise teadusuuringute kava rakendamisse, millega koondatakse teadmised ja finantsressursid vajaliku kaalukuse saavutamiseks;
- kõikide kaasatud osalejate suutlikkuse suurendamine teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise ja rakendamise valdkonnas.

¹¹ ABM: tegevuspõhine juhtimine; ABB: tegevuspõhine eelarvestamine.

¹² Vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile a või b.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Stabiilse ja pikaajalise ühtse strateegilise teadusuuringute ja innovatsioonikava väljatöötamine veevarustus- ja toidusüsteemide valdkonnas; oluliste edusammude tegemine eespool nimetatud erieesmärkide saavutamisel. Täiendav mõju, näiteks erainvesteeringute ligitõmbamine prognoositavate pikaajaliste institutsiooniliste kohustuste mõjul; teaduslike ja diplomaatiliste sidemete tugevdamine osalejate vahel (teadusdiplomaatia); samuti on oodata kahepoolsete teadus- ja tehnikakokkulepete tõhustamist ELi ja konkreetsete riikide vahel.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

PRIMA edusamme mõõdetakse järgmiselt:

1. rakendusnäitajate, nimelt väljund- ja sisendnäitajate kaudu PRIMA tegevuste keskpika perioodi arengu hindamisel:

a) väljundnäitajad:

- laiaulatuslikud katse- ja näidisprojektid;
- riiklike teadusuuringute tulemusteks kohandatud (rahastamis-) prioriteedid ning SRIA (teadusuuringute ja innovatsiooni) prioriteedid;
- riiklike teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamisprogrammide omavahelisse kooskõlla viimine;
- uued või ajakohastatud riiklikud strateegiad, mis kajastavad algatuse mõju;
- ressursside koondamisest saadav suurem tõhusus. Osalevate riikide avaliku sektori investeeringute osakaal. ELilt ja Vahemere piirkonna kolmandatelt riikidelt tuleva kaasrahastamise maht ja osakaal. Tegevuskulud. Ajavahemik taotluse esitamisest toetuse määramiseni. Toetuse väljamaksmise aeg;
- eraldatud toetus ühiste rahvusvaheliste projektikonkursside või muu kui projektipõhiselt rahastatud tegevuse kaudu;
- Vahemere piirkonna riikides rakendatud veevarustus- ja toidusüsteemide säästva majandamise mudelite osakaalu suurenemine;
- Vahemere piirkonna riikide jaoks välja töötatud vee- ja toidukasutuse tõhususe suurendamise ja jäätmete vähendamise uute strateegiate rakendamise osakaalu suurenemine;
- riigi ja piirkondlikul tasandil vastu võetud uued vee ja toidu kvaliteedile suunatud ärimudelid ja strateegiad;
- veevarustus- ja toidusüsteemide majandamise tõhususe suurendamist käsitlevates teadus- ja innovatsiooniprojektides osalevate riiklike töörühmade laienemine;
- nende riikide arv, kus rakendatakse vett säästvaid lahendusi;
- veevarustus- ja toidusüsteemide käsitlevate rahvusvaheliste projektikonkursside arv;

b) sisendnäitajad:

- osalevate riikide haldusnõukogu koosolekutel osalemise määr;
- algatuses osalevad täiendavad riigid;
- osalevate riikide hulgast väljalangevad riigid;

- osalevate riikide tegelik mitterahaline panus;
- strateegilise teadusuuringute ja innovatsioonikava ajakohastamisel tehtud edusammud;

- kõikide kolmandate riikide võrdne osalus;

2. erinäitajate kaudu, mis põhinevad säästva arengu eesmärkide raamistikul ja käsitlevad peamiselt (kuid mitte ainult) toiduga kindlustatust (säästva arengu eesmärk nr 2) ja veevarude säästvat majandamist (säästva arengu eesmärk nr 6). Kõige olulisemad näitajad ja nende seos tegevuseesmärkidega:

- mitmemõõtmeline vaesusindeks:

- 1. eesmärk (arukas ja säästev põllumajandus, loodusvarad, tootmise suurendamine);
- 4. eesmärk (tõhusa toidu- ja veeahela lahendused, kadude ja jäätmete vähendamine);
- 5. eesmärk (pestitsiidide ja patogeenide vähendamine põllumajanduses, inimeste tervis);

- rahvastiku ülekaalulisus (%):

- 3. eesmärk (põllumajandusliku toidutööstuse lahendused, Vahemere piirkonna toidupärandid);

- maakasutus (%):

- 7. eesmärk (parandada maa ja vee säästvat kasutust poolkõrbeliste piirkondade valgaladel);

- kasvuhoonegaaside heide (kokku ja AFOLU – t CO²e):

- 1. eesmärk;

- teravilja saagikus (kg/ha):

- 1. eesmärk;

- põllumajanduslik lisaväärtus (eurot töötaja kohta):

- 6. eesmärk (uenduslikud mudelid põllumajandustööstuses, uued töökohad, majanduskasv);

- väetiste kasutamine (kg põllumaa ha kohta):

- 1. eesmärk;

- põllumajanduskultuurid ja veetootlikkus (kg/m³):

- 2. eesmärk (veesäästlikud lahendused põllumajanduses);

- kasutatud vee koguhulga osakaal:

- 7. eesmärk;

- ohutult majandatavaid veevarustusteenuseid kasutav rahvastik (maapiirkonnad, %):

→ 8. eesmärk (uued juhtimismudelid veemajanduses);

- ohutult majandatavaid kanalisatsiooniteenuseid kasutatav rahvastik (maapiirkonnad, %):

→ 8. eesmärk;

- energiaks kasutatavate põllumajandusjäätmete hulk (t):

→ 4. eesmärk.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

PRIMA ühendab ELi ja riiklikud vahendid, et arendada struktuurselt välja tugev teadusuuringute ja innovatsioonivõrgustik Vahemere piirkonna riikide veevarustus- ja toidusüsteemide valdkonnas.

Lisateave on kättesaadav seadusandlikule ettepanekule lisatud PRIMA mõjuhinnangu aruandest.

1.5.2. ELi meetme lisandväärtus

Algatus on kooskõlas Euroopa rände tegevuskava alusel loodud uue ELi ja kolmandate riikide partnerlusraamistikuga, sest selles tegeletakse mõningate rände algpõhjustega; see paikneb selgelt teadusuuringute, kliimamuutuste ning keskkonna- ja põllumajanduspoliitika ristumiskohas; see on näide uue partnerlusraamistikuga edendatavast uut laadi arengukoostöö mudelist, mis hõlmab erainvestoreid, võimenda piiratud eelarvevahendeid ning keskendub VKEdele ja keskkonnasäästlikule taristule.

Ainult liidu tasandi meetmega on võimalik luua hästi koordineeritud ja integreeritud programm, millel on eri- ja üldeesmärkide saavutamiseks vajalik maht, ulatus ja kaalukus. Liidu tasandi meetmele on iseloomulik tugev võimendav toime, kuna see kaasab olulised avaliku- ja erasektori lisainvesteeringud. Meetme mõju ulatub ka kaugemale teadus- ja innovatsioonipoliitikast ning -lahendustest, toetades nii liidu välispoliitikat ja jõupingutusi rände algpõhjustega tegelemisel. Liidu osalemine PRIMAs võib ühtlasi suurendada Euroopa nähtavust ja üleilmset vastutust kooskõlas liidu naabruspoliitikaga, mis edendab eristumist ja suuremat vastastikust vastutust naabruspoliitika partnerriikidega.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

PRIMA eesmärk on toimida artikli 185 kohase algatusena, st mitmeaastase ühisprogrammina, mida osalevad riigid viivad ellu ELi osalusel. Varasematest ja praegustest algatustest – alates kuuendast raamprogrammist kuni programmi „Horisont 2020“ – saadud kogemused näitavad positiivset mõju eelkõige alljärgnevale:

- riikide ja Euroopa ühiste probleemide lahendamiseks tehtavate teadus-, juhtimis- ja finantsalaste jõupingutuste pikaajaline integreerimine selgete ennetavate finants- ja poliitiliste kohustustega; vajaduseta institutsionaliseerida ühiseid jõupingutusi või luua suuremahulisi uusi struktuure;

- võimendus ja mõju saavutamine;

- rahvusvaheline juhtroll ja üleilmne koostöö – nii nähtavuse, teadusliku juhtrolli kui ka arengukoostöö mudeli tähenduses;

– tõhus rakendamine ja usaldusväärne finantsjuhtimine.

1.5.4. *Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega*

PRIMA toetab mitut juhtalgatust, eelkõige säästva arengu poliitikat: ressursitõhus Euroopa juhtalgatus, põllumajanduse ja maaelu arengu Euroopa naabusprogramm. PRIMA on seotud ka mitme välispoliitika valdkonnaga, eelkõige Euroopa rände tegevuskava alusel loodud uue ELi ja kolmandate riikide partnerlusraamistiku ning 2015. aasta järgse arengukava ja säästva arengu eesmärkide saavutamise

PRIMA toetab kindlalt programmi „Horisont 2020“ ning teadus- ja innovatsioonipoliitika eesmärkide saavutamist (avatud teadus, avatud innovatsioon, avatus maailmale).

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

Piiratud kestusega ettepanek/algatus

- Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast kuni 31. detsembrini 2028
- Finantsmõju avaldub kulukohustuste assigneeringutele ajavahemikus 2018–2020 ning maksete assigneeringutele ajavahemikus 2018–2029

Piiramatu kestusega ettepanek/algatus

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid¹³

Otsene eelarve täitmine komisjoni poolt

- oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- rakendusametite kaudu

Eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

Kaudne eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (täpsustage);
- Euroopa Investeerimispankale (EIP) ja Euroopa Investeerimisfondile (EIF);
- finantsmääruse artiklites 208 ja 209 nimetatud asutustele;
- avalik-õiguslikele asutustele;
- avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kui võrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
- liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
- isikutele, kellele on delegeeritud ELi lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomasel alusaktis.
- *Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

Luuakse uus õigussubjekt, kes tegeleb ainult PRIMA rakendamisega. ELi rahaline toetus algatusele antakse selle struktuuri kaudu.

¹³ Eelarve täitmise viise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Standardne järelevalvekord, mille võtab vastu teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 185 kohaste algatuste jaoks ja mida kohaldatakse võrdselt ka PRIMA ühisprogrammi suhtes.

Komisjoni talituste ja PRIMA eriotstarbelise rakendusstruktuuri (PRIMA-IS) talituste ning osalevate riikide kohustused määratakse kindlaks alusaktis ja delegeerimislepingus.

Enne delegeerimislepingu allkirjastamist toimub PRIMA-ISi eelhindamine kooskõlas finantsmääruse artiklis 61 sätestatud nõuetega. PRIMA-IS esitab tervikliku aastaaruande, sealhulgas audiitori arvamuse ja liidu vahendite haldaja kinnituse, ning vastutab kõikide PRIMA-ISi rahastatud kaudsete meetmete kulude eelkontrollimise eest.

Peale selle peavad osalevad riigid vastavalt finantsmääruse nõuetele esitama õigeaegselt ja hiljemalt enne delegeerimislepingu allkirjastamist komisjoni poolt piisavad finantstagatised.

Osalevad riigid määravad kooskõlas osalevate riikide tavapärase raamatupidamistavade ja raamatupidamisstandarditega ning kohaldatavate rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega / rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega kindlaks oma tegevuste kulud. See hõlmab auditeerimistöendeid ja liidu vahendite haldaja kinnitust.

Komisjon tegutseb PRIMA otsustusorganis vaatejana ning kontrollib aastast töökava ja seotud eelarvekavu ja kiidab need komisjoni otsusega heaks ning kontrollib aastaaruannet. Kui raamatupidamisaruandeid ei ole võimalik heaks kiita, võetakse komisjoni finants- ja maineriskide vähendamiseks järelmeetmeid. Vajaduse korral peatatakse ja/või nõutakse sisse maksed PRIMA-ISile, kasutades vajaduse korral osalevate riikide esitatud finantstagatisi. Kui kõikidest eespool nimetatud sammudest ei piisa liidu finantshuve kaitsmiseks või poliitiliste eesmärkide nõuetekohase täitmise tagamiseks, võib pärast asjakohast kaalumist teha PRIMA-ISi auditi. Peale selle võib komisjon vajaduse korral otsustada delegeerimislepingu rakendamise peatada või lõpetada.

PRIMA rakendamise üle tehakse järelevalvet aastaaruannete kaudu. Need sisaldavad üksikasjalikku ülevaadet PRIMA tegevusest võrreldes mitmeaastase strateegilise töökava ja aastase töökavaga ning eesmärkide täitmisel tehtud edusamme ja punktis 1.4.4 nimetatud ajakohastatud näitajaid.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Välja selgitatud ohud

- 1) PRIMA-ISi suutlikkus hallata ELi toetust ja kaitsta ELi finantshuve
- 2) Osalevate riikide suutlikkus osaleda programmi rahastamisel ettenähtud mahus
- 3) ELi olulised ettemaksud 2020. aastal

2.2.2. *Teave loodud sisekontrollisüsteemi kohta*

1. risk – vt punkt 2.1.
2. risk – ELi toetus tehakse kättesaadavaks eelkõige alusaktis ja delegeerimislepingus sätestatud tingimuste kohaselt. ELi toetuse maksmise lõpetamise, vähendamise või peatamise mehhanism on ette nähtud ka alusaktis (artikkel 9).
3. risk – alusaktiga nähakse ette võimalus ELi rahalise toetuse maksmine lõpetada, seda vähendada või see peatada, kui osalevate riikide kulukohustusi ei täideta õigeaegselt, ning jaotada eelarvevahendid 2020. aastal ümber muudele algatustele.

2.2.3. *Kontrolliga kaasnevate kulude ja sellest saadava kasu hinnang ning veariski taseme prognoos*

Alusakti artikliga 10 nähakse ette kaudsete meetmete kulude järelauditid, mis tuleb teha kooskõlas programmi „Horisont 2020“ eeskirjadega. Kontrollisüsteemi kulud on PRIMA rakendamise halduskulude osa. Süsteem annab mõistliku kindluse ja ohjab piisavalt tuvastatud riske.

2.3. **Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed**

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed

Alusaktiga nähakse ette pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed, eelkõige:

alusakti artiklis 11 sätestatakse muu hulgas, et PRIMA-IS peab võimaldama juurdepääsu teabele ja ruumidele, mida komisjon vajab PRIMA rakendamise hindamiseks ja auditite läbiviimiseks või OLAF vajab uurimiste teostamiseks;

alusakti artiklis 4 sätestatakse muu hulgas, et ELi rahaline osalus sõltub sellest, kuidas PRIMA täidab määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 60 lõikes 5 sätestatud aruandlusnõudeid. Vastavalt artiklile 9 võib komisjon toetuse andmise lõpetada, toetust vähendada või selle andmise peatada.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
			EFTA riigid ¹⁵	Kandidaatriigid ¹⁶	Kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
1A	05.090301 – Ohutu ja kvaliteetse toidu ning muude biotoorainetel põhinevate toodetega varustatuse tagamine	Liigendatud/liigendamata ¹⁴ .	JAH	JAH	JAH	JAH
1A	08.020302 – Toiduainetega kindlustatuse parandamine, jätkusuutliku põllumajanduse arendamine, mere- ja merendusuringud ning biomajandus	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH
1A	08.020305 – Ressursitõhusa ja kliimamuutustele vastupidava majanduse ning tooraine jätkusuutliku varu tagamine	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH
1A	08.020201 – Juhtpositsioon nanotehnoloogia, kõrgtehnoloogiliste materjalide, biotehnoloogia ning kõrgtehnoloogilise tootmise ja töötlemise valdkonnas	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH

¹⁴ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

¹⁵ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon .

¹⁶ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

[This section should be filled in using the [spreadsheet on budget data of an administrative nature](#) (second document in annex to this financial statement) and uploaded to CISNET for interservice consultation purposes.]

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	Rubriik 1a. Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks
---	----	---

Peadirektoraat: AGRI/H, RTD/F, RTD/I, RTD/D			Aasta 2018 ¹⁷	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021–2029	KOKKU
• Tegevusassigneeringud							
08.020302	Kulukohustused	(1)	5,000	5,000	40,000		50,000
	Maksed	(2)	1,000	2,500	2,500	44,000	50,000
08.020305	Kulukohustused	(1a)	7,500	7,500	60,000		75,000
	Maksed	(2a)	1,500	3,750	3,750	66,000	75,000
08.020201	Kulukohustused	(1b)	2,500	2,500	20,000		25,000
	Maksed	(2b)	500	1,250	1,250	22,000	25,000
Teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +1b	15,000	15,000	120,000		150,000
	Maksed	=2+2a +2b	3,000	7,500	7,500	132,000	150,000

¹⁷ Aasta N, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

05.090301	Kulukohustused	(1c)	5,000	5,000	40,000		50,000
	Maksed	(2c)	1,000	2,500	2,500	44,000	50,000
Põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1c	5,000	5,000	40,000		50,000
	Maksed	=2c	1,000	2,500	2,500	44,000	50,000

			Aasta 2018 ¹⁸	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021–2029	KOKKU
• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	20,000	20,000	160,000		200,000
	Maksed	(5)	4,000	10,000	10,000	176,000	200,000
• Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU (08 01 05)	rahastatavad	(6)	0,222	0,226	0,230		0,678
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 1a assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+6	20,222	20,226	160,230		200,678
	Maksed	=5+6	4,222	10,226	10,230	176,000	200,678

¹⁸

Aasta N, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	„Halduskulud“
---	----------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021–2029	KOKKU
Peadirektoraat: RTD						
• Personalikulud		0,204	0,208	0,212		0,624
• Muud halduskulud		0,018	0,018	0,018		0,054
Teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud	0,222	0,226	0,230		0,678

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 1A „Halduskulud“ assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,222	0,226	0,230		0,678
--	--	-------	-------	-------	--	--------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2018 ¹⁹	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021–2029	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	20,222	20,226	160,230		200,678
	Maksed	4,222	10,226	10,230	176,000	200,678

¹⁹ Aasta N, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustage eesmärgid ja väljundid ↓			Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021	Aasta 2022	Aasta 2023	Aasta 2024	Aasta 2025	KOKKU									
	VÄLJUNDID																		
	Väljundi liik ²⁰	Keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku	
ERIEESMÄRK nr 1²¹ ...																			
- Väljund	Näidis-/katseprojektid*		3	20,000	3	20,000	3	20,000	4	30,000	4	30,000	6	40,000	6	40,000	29	200,000	
ERIEESMÄRK nr 2																			
- Väljund	Teadus- ja innovatsiooniprojektid**		15	20,000	15	20,000	15	20,000	20	30,000	20	30,000	30	40,000	30	40,000	145	200,000	
KULUD KOKKU			18	40,000	18	40,000	19	55,000	24	65,000	24	65,000	36	67,500	36	67,500	175	400,000	

* ELi rahaline osalus, mida kasutatakse 10 näidisprojekti jaoks, mille keskmine maksumus on 10–15 miljonit eurot, ja 20 katseprojekti jaoks, mille keskmine maksumus on 2,5 miljonit eurot projekti kohta.

** Osalevate riikide rahaline osalus, mida kasutatakse projektide jaoks, mille keskmine maksumus on 1–1,5 miljonit eurot.

²⁰ Väljunditena käsitletakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

²¹ Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatud erieesmärkidele.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Kokkuvõte

- Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021–2029	KOKKU
--	---------------	---------------	---------------	--------------------	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5					
Personalikulud					
Muud halduskulud					
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5 kokku					

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud²²					
Personalikulud	0,204	0,208	0,212		0,624
Muud halduskulud	0,018	0,018	0,018		0,054
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud kokku	0,222	0,226	0,230		0,678

KOKKU	0,222	0,226	0,230		0,678
--------------	-------	-------	-------	--	--------------

Personali- ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või ümberpaigutatud assigneeringutest, vajaduse korral koos lisaeraldistega, mida võidakse anda haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

²²

Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.
- Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

•	A a s t a 2 0 1 8	A a s t a 2 0 1 9	A a s t a 2 0 1 2 0
	• • Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)		
• 08 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)			
• 08 01 01 02 (delegatsioonides)			
• 08 01 05 01 (kaudne teadustegevus)	1	1	1
• 10 01 05 01 (otsene teadustegevus)			
	• • Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)²³		
• XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, renditööjõud ja riikide lähetatud eksperdid)			
• XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)			
• XX 01 04 yy ²⁴	• - peakort eris		
	• - delegatsi oonides		
• 08 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)	1	1	1
• 10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)			

²³ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored eksperdid delegatsioonides.

²⁴ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

• Muu eelarverida (täpsustage)			
• KOKKU	2	2	2

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse juba meetet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada meetet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	<p><u>Ametnikud ja lepingulised töötajad</u></p> <p>Punkti 8.2.1 personalikulud arvutatakse keskmise kuluga 134 000 eurot ametniku kohta ja 70 000 eurot lepingulise töötaja kohta, mis suureneb 2 % aastas.</p> <p>Meetmetest tulenevad peamised ülesanded on järgmised:</p> <p>liikmena osalemine PRIMA komitee ja PRIMA teadusnõukogu koosolekutel, +/- 3–4 kahepäevast koosolekut aastas</p> <p>vaatlejana osalemine PRIMA taotluste hindamisel, 2–3 päeva aastas</p> <p>osalemine seminaridel ja levitamisüritustel 2–3 korda aastas</p> <p>läbirääkimised ja lepingu ettevalmistamine PRIMA-ISiga</p> <p>iga-aastase rahastamisotsuse ning sellega seotud maksete ettevalmistamine aastase töökava kinnitamine</p> <p>programmi rakendamise järelevalve aastaaruannete alusel ning vahe- ja lõpphindamise koordineerimine</p> <p>PRIMA rakendamise finants- ja õiguslane auditeerimine</p>
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.
- Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele.

- Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist.

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.
- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021	Aasta 2022			Aasta 2023
PRIMAs osalevate riikide kulukohustused	20,000	20,000	20,000	30,000	30,000	40,000	40,000	200,000
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	20,000	20,000	20,000	30,000	30,000	40,000	40,000	200,000

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
  - omavahenditele
  - mitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ²⁵					Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)		
		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3				
Artikkel									

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Täpsustage tuludele avaldatava mõju arvutusmeetod.

²⁵

Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, st brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.